

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/174/2014
Identifikačné číslo spisu: 8013201033
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8013201033.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: Z. N., bytom Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 08. septembra 2014, č. k. 4Sd/96/2013-15, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 08. septembra 2014, č. k. 4Sd/96/2013-15, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 08. septembra 2014, č. k. 4Sd/96/2013-15, potvrdil rozhodnutie číslo XY zo 07. novembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 259 ods. 1 a § 273 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa z 09. októbra 2013 o priznanie starobného dôchodku od 09. októbra 2010. Zamietnutie žiadosti odôvodnila tým, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky od 01. novembra 2000 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok, naďalej je však starobným dôchodkom a jeho priznanie vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 273 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento súd mal preukázať, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p.: SPC-29.922-11/6-2001 zo dňa 23.01.2001 bol navrhovateľovi od 01.11.2000 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. Pre nárok a výšku starobného dôchodku mu bola zhodnotená celková doba 36 rokov služby, resp. zamestnania, z toho 29 rokov v I. kategórii funkcií a 7 rokov v III. pracovnej kategórii. Starobný dôchodok navrhovateľa sa podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. od 01. júla 2002 iba považuje za

výsluhový dôchodok a naďalej je mu vyplácaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade so zákonom a preto ho potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že na priznanie starobného dôchodku má zákonný nárok. Poukazoval na skutočnosť, že mladší kolegovia majú vyššie dôchodky a preto chce, aby sa jeho dôchodok prehodnotil.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa trvala na vecnej správnosti svojho rozhodnutia a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 01. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 01. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Rozhodnutím orgánu sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) bol navrhovateľovi od 01.06.1994, teda odo dňa nasledujúceho po skončení služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky, priznaný príspevok za službu 5.560 Sk mesačne podľa § 119 a § 120 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky. V zmysle § 212 zákona č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície pri súbehu nárokov na príspevok a starobný dôchodok patrí oprávnenému (navrhovateľovi) podľa jeho voľby príspevok alebo dôchodok.

Podľa § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia a sociálnej starostlivosti (ďalej len „dávka“) vzniká dňom splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, prípadne vykonávacími predpismi.

Podľa § 129 zákona č. 100/1988 Zb. pre vojakov z povolania a vojakov, ktorí sú počas činnnej služby hmotne zabezpečení ako vojaci z povolania, pre príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, príslušníkov zborov nápravnej výchovy a občanov, ktorí boli týmito vojakmi alebo príslušníkmi a splnili podmienku nároku na dôchodok podľa tejto časti (ďalej len „vojaci z povolania“), platia ostatné ustanovenia tohto zákona, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

V zmysle § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak

bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

Vek 55 rokov, potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ dovŕšil XY (predo dňom účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z.) a k tomuto dňu splnil aj ostatné podmienky nároku na starobný dôchodok.

Z rozhodnutia Ministerstva vnútra SR, sekcie orgánu sociálneho zabezpečenia č. p.: SPC-29.922-11/6-2001 zo dňa 23.01.2001, mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľovi bol podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. od 01.11.2000 priznaný starobný dôchodok, ktorého výška bola vypočítaná s prihliadnutím na 36 rokov zamestnania po 18. roku veku, teda s prihliadnutím tak na dobu trvania služobného pomeru, ako aj doby trvania tzv. „civilného“ zamestnania. Starobný dôchodok bol navrhovateľovi vyplácaný k 01.07.2002, t.j. ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z.

Žiadosťou zo dňa 09. októbra 2013 navrhovateľ požiadal odporkyňa o priznanie starobného dôchodku od 09. októbra 2010.

Tvrdenie navrhovateľa, že mu ministerstvom vnútra bol od 01.11.2000 priznaný výsluhový dôchodok, nie je dôvodná. Nárok na výsluhový dôchodok totiž mohol vzniknúť len policajtom v činnnej službe ku dňu 30.06.2002, najskôr od 01.07.2002 (od účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z.), a to iba v prípade, ak policajt po 30.06.2002 splnil kumulatívne podmienky uvedené v § 38 tohto zákona.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z., ktoré je prechodným ustanovením zákona, starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z.z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje, a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z., ako to vyplýva aj z doterajšej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 9So/48/2014 zo dňa 08.07.2015, rozsudok NS SR sp. zn. 1So/47/2014 zo dňa 25.08.2015).

Starobný dôchodok navrhovateľa, priznaný podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. a ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z. (01.07.2002), vyplácaný orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva vnútra je naďalej starobným dôchodkom, nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z.

Záver, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva aj z iného spôsobu výpočtu výsluhového dôchodku, ktorý je podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. odvodený len od doby trvania služobného pomeru, kým starobný dôchodok navrhovateľa bol priznaný podľa všeobecného predpisu o sociálnom zabezpečení (zákon č. 100/1988 Zb.) a jeho výška bola odvodená od celej preukázanej doby, t. j. tak doby služby policajta, ako aj doby tzv. civilného zamestnania.

Nie je preto právne prípustné, aby odporkyňa priznala navrhovateľovi ďalší starobný dôchodok, keďže tento mu už raz bol priznaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky ako vecne príslušným orgánom podľa § 114 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. Aj o prípadnom nároku na zvýšenie starobného dôchodku za nezhodnotenú dobu zamestnania (poistenia) po vzniku nároku na tento dôchodok má právomoc rozhodnúť Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal o prehodnotenie jeho výsluhového a starobného dôchodku, takáto požiadavka

nemá oporu v zákone. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. nevyplýva, že by poberateľovi starobného dôchodku, priznaného podľa predpisov účinných pred 01.01.2004 mohol vzniknúť nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. (§ 273), rozhodla v súlade so zákonom.

Vzhľadom na uvedené dôvody aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. a § 492 ods. 1 S.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi náhradu týchto trov nepriznal vzhľadom na jeho neúspech v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.